

forud for den ærede Ministers Udtalelse igaar, en Debat, som jo den ærede Formand er den eneste Dommer over, og som han jo har afgivet sin Kjendelse om. Det var altsaa ikke derom, jeg spurgte, jeg spurgte kun om, hvorvidt den ærede Justitsminister fastholder den Erklæring af ham, hvormed Mødet sluttede igaar, at han nemlig ikke fremtidig ønskede at forhandle med mig. Dette Spørgsmaal gjentager jeg og udbeder mig et Svar derpaa.

Seventius: De Angreb, som igaar fra forskjellige Sider, saavel fra Medlemmer af den høie Regjering, som fra Medlemmer her i Salen, bleve gjorte paa det Standpunkt, jeg og Andre havde indtaget under Adresseforhandlingen, nødvendiggjør det for mig, med den høitærede Formands Tilladelse, at gaa noget tilbage og at betragte Situationen, saaledes som den har udviklet sig i inbeverende Sæsson. Jeg ser nok, at det ikke absolut og direkte vedkommer den foreliggende Sag, men det staa dog i en vis Forbindelse dermed, og det vil tillige, i alt Fald til en vis Grad, være bestemmende for min Afstemning. Da Folkethinget var blevet opløst i forrige Aar, efter at Finanslovsforlaget var blevet negtet Dvergang til anden Behandling, og da nye Valg vare blevene foretagne, fremkom der den mærkelige Situation, at man ikke med Rette kunde sige, at nogen af Siderne heri Salen havde seiret. Paa den ene Side var vel det Parti, som man almindeligt benævner med Navnet „det forenede Venstre“, kommet her tilbage som en Majoritet, saaledes som det forlod Salen, men paa den anden Side var dets Majoritet blevet, om end kun lidt, svækket, og jeg gaar vist ikke for vidt, naar jeg, idet jeg ser hen til de Yttringer, som faldt her i Salen fra den Side under Finanslovsforlagets Iste Behandling, siger, at Valgene imod Forventning faldt daarligt ud, Sagen set fra dette Partis Standpunkt. Situationen var efter min Formening for saa vidt, just derigjennem, at intet af Partierne havde seiret, høist uheldig. Hvis Valgene vare faldne saaledes ud, som jeg og de, der staa paa samme Side som jeg, havde ønsket, nemlig at „det forenede Venstre“ var kommet tilbage, ikke i en absolut svækket Tilstand, — thi det ønskede jeg langt fra — men dog som Minoritet, saa havde vi der igjennem haft en fuldstændig sikker Garanti for, at denne Sæsson var løben roligt af, man havde behandlet Lovene som sædvanligt, og vi havde været ude af den politiske Vanstælgelighed, vi for Diebliffet ere i. Havde paa den anden Side „det forenede Venstre“ seiret med en stor Majoritet ved disse Valg, saa havde vi ogsaa der igjennem opnaaet en klarere og derved bedre Situation end den, vi have faaet. To Ting kunde da være hændte: enten kunde man have givet efter for den stærke Stemning, der havde givet sig tilkjende i Befolkningen, eller man kunde

have sagt: vi ville ubetinget ikke give efter, vi ville føre Kampen til det Yderste; og havde Fordringerne fra den Side efter en saadan Seir stillet sig lige saa absolut og afgjørende umodificeret, som de stillede sig inden Oplysningen, saa havde den sidste Dei været fornyet. Saaledes som Situationen imidlertid fremkom, kan jeg for mit Vedkommende ikke se rettere, end at det laa deri, at man maatte søge at komme ud af den med det Gode; man burde søge en Dei, hvor igjennem det vilde blive muligt for alle Sider her i Salen at kunne komme til at arbejde sammen. Da der derfor fra anden Side, ikke fra ærede Medlemmers Side, som staa min Anskuelse nær, men fra en Side, som i det Væsentlige staa min Anskuelse lige saa fjern, som „det forenede Venstre“, fremkom en Adresse til Hans Majestæt Kongen, en Adresse, som ene og alene gik ud paa en Hensigting til Hans Majestæt, om at Hans Majestæt i sin Visdom vilde tage hele Situationen under Overveielse og vilde søge et Middel til dens Vædring, saa kunde jeg, uagtet jeg ikke kunde se Andet, end at det var et uheldigt Tidspunkt, hvorpaa denne Adresse var fremkommen, og at den rimeligvis ikke vilde have den Virkning, som man ønskede, isølge min Opfattelse af den foreliggende Situation dog ikke Andet end stemme derfor. Jeg tror ikke, der er nogen Berettigelse i, naar det igaar saavel fra den ærede Justitsministers som fra den ærede Minister for Kirke- og Undervisningsvæsenets Side, som ogsaa fra anden Side her i Salen er blevet udtalt, at der igjennem dette Adresseforslag og gjennem det, at der blev givet Stemme for det fra anden Side end fra „det forenede Venstre“, fremkom nogen Uklarhed i Situationen; tværtimod, det var vor Overbevisning, at vi i det Diebliff, om end drevne dertil, dog handlede saaledes, som vi efter vor bedste Overbevisning maatte anse for heldigst for vort Land; thi vi ere af den Overbevisning, at hvis Adressen havde faaet den Virkning, vi ønskede, vilde vi for længere Tid være komne ud af en i høieste Grad sørgelig Situation. Smidkterid blev dette Haab stiftet, og at dette Haab maatte stiftes, var mig allerede klart, da Afstemningen her i Thinget var gaaet for sig, thi jeg saa meget vel, at efter hele den forudgaaende Kamp var der ikke nogen stor Udsetning til, at Adressen skulde kunne faae den Virkning, jeg ønskede den skulde faae; dette vilde kun være fket, hvis den var bleven vedtagen med, hvad jeg vilde kalde overvældende Majoritet her i Thinget, ellers ikke. Jeg havde derfor ikke ventet, at Adressen skulde have anden Virkning, end den har haft, nemlig at den høie Regjering blev sidende, og paa en vis Maade — personlig taget — fastere sidende end før. Jeg ser ikke rettere, end at, saaledes som Situationen nu er, trods den Misstemning, der hersker imellem de forskjellige Grupper her i Thinget, og imellem det ærede Fler-